

Jerzy Romanow, Romuald Piwko

Jawor, woj. legnickie, Pofranciszkański kościół klasztorny, Zespół krypt - średniowiecze, renesans

---

Informator Archeologiczny : badania 24, 128

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1989

Jawor, woj. legnickie Pofranciszkański kościół klasztorny Zespół krypt — średnio-wieczne, renesans.

Muzeum Regionalne w Jaworze

Badania prowadzili: dr Jerzy Romanow i mgr Romuald Piwko. Finansowało Muzeum Regionalne w Jaworze. Zamknięty sezon badań.

W okresie od października do grudnia 1989 roku na zlecenie Muzeum Regionalnego w Jaworze przeprowadzono badania archeologiczno-architektoniczne zespołu krypt zlokalizowanych pod prezbiterium i korpusem kościoła.

Trzy badane krypty usytuowane są po osi dłuższej kościoła, dwie z nich, krypta 1 i 2 zlokalizowane są w prezbiterium, zaś krypta 3 w korpusie. Krypta 1 jest grobowcem jednostkowym, przykrytym pierwotnie od góry płytą inskrypcyjną. Przypuszcza się, że tego typu grobowców było więcej niż jeden. Ze względu jednak na obecność trwałej posadzki wykonanej w latach 60-tych badań zaniechano. Krypta 2 jest kryptą wieloosobową, zaopatrzoną w otwór wentylacyjny. Wejście do niej prowadziło schodami z poziomu posadzki kościoła. Posiada ona sklepienie krzyżowe, pełne a jej wymiary wynosiły 2,50 x 3,70 m. W ścianach zachodniej i wschodniej znajdowały się pary gniazd na drewniane legary.

Krypta 3 zlokalizowana jest w korpusie kościoła. Założona jest na planie prostokąta o wymiarach 3,50 x 7,0 m. Posiada sklepienie kolebkowe. Po dłuższej osi krypty przebiega ceglany pomost komunikacyjny na którym wsparte są 2 pary półlegarów bocznych i jeden legar czolowy. Taki ich układ umożliwiał ułożenie w jednym poziomie 12 trumien. Do krypty prowadzi schodnia prosta wykonana w jej zachodniej ścianie. Wszystkie krypty są sobie współczesne. Ich budowa zrealizowana została w początkach wieku XVI. Wystrój a także lokalizacja krypt odzwierciedlają porządek hierarchiczny panujący w regule zakonnej. Krypta 2 — posiadająca bogate sklepienie krzyżowe, usytuowana w prezbiterium była zapewne miejscem pochówku opatów lub stojących wyżej w hierarchii zakonników. Krypta 3 jest natomiast grobowcem wspólnym szeregowych członków zakonu. Natomiast krypta 1, zajmująca centralne miejsce prezbiterium, niejako uprzywilejowane byłaby grobowcem opata.

Dokumentacja z badań znajduje się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Legnicy.

Opalenie, gm. Gniew, woj. gdańskie, st. AZP 24-45

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Małgorzata Tuszyńska i Mirosław Pietrzak przy współpracy dr. Franciszka Roźnowskiego z Katedry Biologii WSP w Słupsku. Finansował WKZ w Gdańsku. Drugi sezon badań. Cmentarzysko płaskie kultury wielbarskiej.

Badania prowadzono w zachodniej części cmentarzyska, gdzie przebadano obszar dwóch arów odsłaniając 19 pochówków. Wśród nich było 9 grobów szkieletowych, 7 jamowych, 2 popielnicowe oraz 1 grób kloszowy z okresu lateńskiego.

Większość grobów szkieletowych (7) datowanych jest na fazę B₂/C₁, wystąpiły w nich zapinki brązowe V grupy (AV, 95 i 128) oraz II grupy (AII, 41); na fazę B₂ (wczesną) — 2 groby.

Groby ciałopalne (9) — jamowe i popielnicowe w większości wypadków były uszkodzone i zawierały szczątkowy materiał zabytkowy. Jeden z nich, grób nr 24 zawierał 2 zapinki brązowe (AVI, 167) zachowane fragmentarycznie oraz jedną (AVI, 170), które pozwoliły datować go na schyłkową fazę C₁. W grobach popielnicowych wystąpiły naczynia grupy II i VIII wg Schindlera.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Ze względu na systematyczne niszczenie cmentarzyska (uprawa roli i wybieranie żwiru) planuje się kontynuację badań.